

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 39 im. Obrońców Pokoju w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4 w Gliwicach, ul. Obrońców Pokoju 4, 44-105 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Beata Włodarczyk**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Beata Górna**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **5 listopada 2024 r., DK-GL.5533.1.44.2024**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **6 listopada 2024 r. / 13 listopada 2024 r.**
7. Tematyka kontroli:
Kontrola w zakresie zapewnienia przez szkołę bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych.

8. Czynności kontrolne:

Kontrolę przeprowadzono na polecenie Śląskiego Kuratora Oświaty w związku ze zgłoszeniem, które wpłynęło do tutejszego urzędu w dniu 21.10.2024 r. w sprawie wypadku dziecka w szkole.

Informacje o stanie faktycznym pozyskiwano w trakcie rozmów z dyrektorem zespołu panią Beatą Włodarczyk i wicedyrektorem panią Aleksandrą Sikorą. Przeprowadzono wywiad z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym, nauczycielem współorganizującym kształcenie integracyjne w świetlicy (dalej również: nauczyciel współorganizujący ŚW), wychowawcą świetlicy, nauczycielem wychowania fizycznego. Analizowano następującą dokumentację szkolną: wydruki z dziennika elektronicznego, indywidualną teczkę objętego kształceniem specjalnym, protokół nr 04/2024 ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku (dalej: protokół powypadkowy), rejestr wypadków, zgłoszenie zdarzenia wypadkowego, protokół spotkania z 10.10.2024 r. oraz notatki służbowe pracowników szkoły (m.in.: z 18.09.2023 r i 22.09.2023 r.). Pisemne wyjaśnienia przedłożyli pracownicy szkoły, których dotyczą opisywane zdarzenia. Dokonano oglądu miejsca zdarzenia, gabinetu nauczycieli wychowania fizycznego, pomieszczenia świetlicy, jak również wglądu do zapisu monitoringu.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości.

Jak wynika z treści protokołu powypadkowego nr 04/2024, dnia 8.10.2024 r. ok. godz. 14⁴⁰, podczas zajęć świetlicowych odbywających się na szkolnym podwórku doszło do incydentu, w którym jeden z uczniów umyślnie popchnął kolegę. W wyniku tego zdarzenia uczeń upadł doznając urazu lewej ręki. Poszkodowany chłopiec przebywał pod bezpośrednim nadzorem nauczyciela współorganizującego ŚW, który był świadkiem wypadku.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że naoczny świadek zdarzenia – nauczycielka współorganizująca ŚW, obserwowała zabawę 3 dzieci na szkolnym podwórku, w pobliżu nieczynnego wejścia do szkoły. Do grupy bawiących się podchodził, przeszkadzając w zabawie, uczeń trzeciej klasy – sprawca zdarzenia. Nauczycielka upominała go i poleciła oddalenie się od dzieci. Uczeń lekceważył słowa uczącej, nagle podszedł do obecnego w tym miejscu chłopca – ucznia klasy czwartej i pchnął go, ten przewrócił się na lewą rękę. W następstwie upadku ręka chłopca wygięła się nienaturalnie. Nauczycielka zabrała poszkodowanego i udała się z nim do gabinetu nauczycieli wychowania fizycznego, celem udzielenia pierwszej pomocy. Przy wsparciu wuefisty na miejsce urazu zastosowano zimny okład z lodu. W czasie, kiedy nauczyciel WF przebywał z uczniem, nauczycielka zawiadomiła telefonicznie o wypadku matkę poszkodowanego oraz pracownika sekretariatu, który wezwał karetkę pogotowia. Chłopiec pozostawał pod opieką nauczycielki do czasu przybycia rodzica i ratowników medycznych. Pracownicy pogotowia ratunkowego już w obecności matki podali dziecku środek przeciwbólowy i unieruchomili rękę. Poszkodowany, razem z matką, został zabrany karetką pogotowia do Szpitala Miejskiego nr 4 w Gliwicach. Nauczycielka telefonicznie powiadomiła o wypadku dyrektora zespołu szkolno-przedszkolnego oraz rodzica ucznia trzeciej klasy, tj. sprawcy zdarzenia.

W świetle powyższego, należy stwierdzić, że działanie nauczycielki było zgodne z przepisem § 40 z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604, z późn. zm.) – dalej również: rozporządzenie w sprawie bhp.

W czasie, kiedy doszło do wypadku, na szkolnym podwórku przebywało jeszcze dwóch wychowawców świetlicy, którzy obserwowali dzieci bawiące się na placu zabaw i boisku. Wychowawczynie nie były bezpośrednimi świadkami popchnięcia i upadku ucznia. Obie nauczycielki zauważyły moment zbliżania się do siebie: poszkodowanego i nauczyciela współorganizującego ŚW, oboje następnie udali się do budynku szkoły. Wychowawczynie zebrały pozostałe dzieci i wróciły z nimi do szkolnej świetlicy, gdzie odbyła się pogadanka na temat zasad bezpieczeństwa podczas zabaw na boisku szkolnym.

Pani wicedyrektor przekazała, że w chwili zdarzenia, w zajęciach świetlicowych uczestniczyło 47 dzieci, w tym 4 z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego; obecnych było trzech nauczycieli (zapis w dzienniku świetlicy), co jest zgodne z treścią § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2736).

Stwierdzono, że kamery monitoringu skierowane na plac zabaw i boisko, nie obejmują swoim zasięgiem miejsca wypadku. Zapis monitoringu ujmuje moment wprowadzania do szkoły poszkodowanego przez nauczycielkę (ok. 14⁴¹).

Na podstawie oglądu pomieszczeń ustalono, że gabinet wuefistów znajduje się bliżej wejścia do szkoły niż pomieszczenie świetlicy, co, według nauczyciela współorganizującego ŚW, umożliwiło szybszą pomoc. Nauczycielka wiedziała, że w pokoju nauczycieli WF znajduje się lodówka z zimnymi okładami. Ponadto, pokój nauczycieli wychowania fizycznego i sala zajęć świetlicowych są wyposażone w apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy zgodnie z § 20 rozporządzenia w sprawie bhp.

W związku z zaistniałym zdarzeniem, pani dyrektor zarządzeniem z 8.10.2024 r. powołała zespół powypadkowy w składzie: specjalista ds. BHP i sekretarz szkoły (§ 43 ust. 4 i 5

rozporządzenia w sprawie bhp). Nauczyciel współorganizujący ŚW – bezpośredni świadek wypadku, sporządził pisemne zgłoszenie zdarzenia wypadkowego wraz z opisem okoliczności zdarzenia (dokument z 8.10.2024 r.). Zdarzenie zostało wpisane do rejestru wypadków. Stwierdzono, że przedłożony rejestr wypadków jest zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie bhp.

Zespół sporządził protokół powypadkowy według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach. Jako datę podpisania protokołu przez członków zespołu wpisano 21.10.2024 r., co spełnia normę wyrażoną w § 44a ww. rozporządzenia. Na dokumencie widnieją podpisy członków zespołu oraz dyrektora szkoły zgodnie z § 47 przywoływanego rozporządzenia.

Oboje rodzice poszkodowanego, potwierdzili podpisem fakt: pouczenia o możliwości, sposobie i terminie złożenia zastrzeżeń, zaznajomienia ich z protokołem i innymi materiałami postępowania powypadkowego oraz otrzymania protokołu powypadkowego, odpowiednio do przepisów: § 44, § 45 ust. 1 pkt 2 oraz § 46 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bhp. Rodzice nie wnieśli zastrzeżeń do ustaleń protokołu.

Stosownie do § 41 ust. 1 pkt 4 i 5 pani dyrektor zawiadomiła o wypadku organ prowadzący szkołę i radę rodziców; jak oświadczyła w dniu kontroli – niezwłocznie telefonicznie, później w formie pisemnej – okazano pismo do rady rodziców z 15.10.2024 r. i wydruk korespondencji elektronicznej do organu prowadzącego z 5.11.2024 r. Zarządzająca ZSP4 poinformowała również, że niezależnie od czynności podjętych przez zespół powypadkowy, osobiście rozmawiała z matką poszkodowanego dziecka 10 lub 11.10.2024 r.

Ustalono, że chłopiec pokrzywdzony w wypadku wrócił na zajęcia szkolne 21.10.2024 r. Według rozmówczyń, aktualnie nie ma gipsu na rękę.

Odnosząc się do osoby trzecioklasisty – sprawcy zdarzenia, pani dyrektor przekazała, że uczeń został przyjęty do klasy drugiej w roku szkolnym 2023/2024. Jest to oddział integracyjny, który obecnie liczy 18 uczniów, w tym 6 z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Liczba dzieci niepełnosprawnych w oddziale została zwiększona w roku szkolnym 2024/2025 zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2023 r. poz. 2736). W oddziale zatrudnia się nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne w wymiarze 1 etatu (dalej również: nauczyciel współorganizujący OD).

Na podstawie przedłożonego orzeczenia, dziecko objęto kształceniem specjalnym, ze względu na autyzm w tym zespół Aspergera. Zespół uczących i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem opracował indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (dalej również: IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.). Zespół opracował IPET po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (dalej również: WOPFU), uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309) – zwanego w dalszym „rozporządzeniem”. IPET i WOPFU zostały przedstawione na spotkaniu z rodzicem 25.09.2023 r.

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny został opracowany zgodnie z wytycznymi określonymi w § 6 ust. 1 rozporządzenia. Dokument określa:

- zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych, o których mowa w art. 44b ust. 8 pkt 1 z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.) do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia;
- zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania oraz działania o charakterze rewalidacyjnym, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia;
- formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia. W myśl § 23 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798), matkę chłopca informowano pisemnie w tym zakresie; w roku szkolnym 2023/2024 – zgoda na udział w zajęciach z 12.09.2023 r., w 2024/2025 – zgoda z 6.09.2024 r.;
- działania wspierające rodziców ucznia oraz – w zależności od potrzeb – zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia;
- zajęcia rewalidacyjne, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia, w wymiarze 2 godzin tygodniowo;
- zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z opiekunem ucznia, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia.

Zespół nie stwierdził potrzeby realizowania wybranych zajęć edukacyjnych indywidualnie z uczniem w kontekście § 6 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia.

Kierująca szkołą zawiadomiła pisemnie, w sposób przyjęty w tej szkole, rodzica dziecka o terminie każdego spotkania zespołu opracowującego i modyfikującego indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny oraz dokonującego wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu, zgodnie z § 6 ust. 11 rozporządzenia. W dokumentacji znajdują się zawiadomienia z 18.09.2023 r., 11.01.2024 r., 5.06.2024 r., 5.09.2024 r. z potwierdzeniem odbioru przez rodzica.

Spotkania zespołu odbyły się: 25.09.2023 r., 23.01.2024 r., 13.06.2024 r., 10.09.2024 r. – matka chłopca była obecna na jednym, tj. 25.09.2023 r.

Rodzic chłopca otrzymał kopię WOPFU i IPET-u, zgodnie z § 6 ust. 12 rozporządzenia. Ten fakt potwierdził podpisem.

W roku szkolnym 2023/2024 uczeń brał udział w zajęciach terapeutycznych TUS (1h), zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych (1h), rewalidacji logopedycznej (1h) oraz zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych przez nauczyciela z kwalifikacjami w zakresie autyzmu (1h). W bieżącym roku szkolnym w IPE-cie zaplanowano zajęcia terapeutyczne TUS (1h), rewalidację logopedyczną (1h) oraz zajęcia rewalidacyjne nauczycielem z kwalifikacjami w zakresie autyzmu (1h). Jak przekazała pani wicedyrektor, z zapisów frekwencji w dzienniku elektronicznym wynika, że uczeń był obecny na 4 z 5 zajęciach TUS, 6 z 8

zajęciach rewalidacyjnych z nauczycielem z kwalifikacjami w zakresie autyzmu, nie był obecny na rewalidacji logopedycznej (odbyły się 3h zajęć).

Z dokumentacji wynika, że uczeń przejawia największe deficyty w obszarze funkcjonowania społecznego. Zna ustalone zasady i zwroty grzecznościowe, ale ich nie stosuje, uważa, że jego nie dotyczą. Wobec rówieśników bywa konfliktowy, wulgarny, ma trudności w regulowaniu emocji; kopie, popycha, dokucza, zaczepia dzieci, przeszkadza im w zabawie, np. zabiera zabawki, niszczy ich prace; nie dostrzega, że swoim zachowaniem sprawia innym przykrość/krzywdę. Uczeń nie podporządkowuje się poleceniom, prośbom nauczycieli; sam decyduje o aktywnościach, które podejmuje; na przerwie ucieka nauczycielowi współorganizującemu OD, bywa arogancki w relacjach z dorosłymi. Jego reakcje są trudne do przewidzenia i niewspółmierne do bodźca, który je wywołał. Zdaniem pracowników szkoły tego typu zachowania przejawiają się głównie w trakcie przerw i pobytu w świetlicy, podczas zajęć lekcyjnych jest bardziej zdyscyplinowany.

W związku z przejawami negatywnego zachowania ucznia, niezależnie od trybu określonego przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U z 2020 r. poz. 1309), podjęto następujące działania:

- 18.09.2023 r. spotkanie pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego z matką chłopca;
- 22.09.2023 r. zawarcie kontraktu z rodzicem przez wychowawczynię klasy i nauczyciela współorganizującego OD;
- 11.10.2023 r. i 6.03.2024 r. spotkania ww. nauczyciela współorganizującego OD i wychowawcy z matką ucznia;
- prowadzenie pogadank na temat bezpieczeństwa, przykładowe wpisy w dzienniku: 6.09.2023 r., 23.10.2023 r., 14.11.2023 r., 21.11.2023 r., 3.09.2024 r., 22.10.2024 r.;
- bieżące kontakty telefoniczne i za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Pracownicy zespołu informują o trudnościach we współpracy z rodzicem, który, w ich ocenie, nie przyjmuje do wiadomości uwag o zachowaniu dziecka tłumacząc je diagnozą autyzmu; nie dąży do ujednoczenia oddziaływań wychowawczych podważając kompetencje nauczycieli i obwiniając za niewłaściwe zachowanie syna; pozostawia bez odpowiedzi prośby o diagnozę psychiatryczną dziecka; przejawia nieadekwatne reakcje emocjonalne.

W związku z wypadkiem, który miał miejsce 10.10.2024 r., odbyło się spotkanie dyrektora zespołu, wychowawcy klasy, nauczyciela współorganizującego OD, pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego z rodzicem trzecioklasisty. Podczas rozmowy poruszono kwestie:

- poszerzenia diagnozy z uwagi na zachowania dziecka zagrażające życiu i zdrowiu dzieci;
- wcześniejszego odbioru dziecka ze szkoły;
- wystąpienia do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną;
- udostępnienia matce za pośrednictwem dziennika elektronicznego adresów placówek, które udzielają wsparcia dzieciom w spektrum autyzmu oraz ich rodzinom lub prowadzą kształcenie w klasach terapeutycznych.

W związku z powyższym, pismem z 16.10.2024 r. dyrektor zespołu zwrócił się do Sądu Rejonowego w Gliwicach Wydział IV Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną ucznia klasy trzeciej.

Okazano wydruk wiadomości z e-dziennika z 17.10.2024 r. zawierającej wykaz placówek, które udzielają wsparcia dzieciom w spektrum autyzmu.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- 1) Pod opieką szkoły doszło do zdarzenia, w którym uczeń klasy czwartej doznał urazu stawu łokciowego. W chwili zdarzenia i następnie, aż do momentu przekazania dziecka zespołowi medycznemu karetki pogotowia, poszkodowany miał zapewnioną opiekę. Pierwszej pomocy udzielili dziecku nauczyciel współorganizujący ŚW i nauczyciel wychowania fizycznego. Niezwłocznie wezwano karetkę pogotowia ratunkowego oraz powiadomiono rodziców. Dyrektor szkoły zgodnie z przepisami powołał zespół powypadkowy, który przeprowadził postępowanie powypadkowe i sporządził stosowną dokumentację.
- 2) Uczeń, który spowodował wypadek, jest dzieckiem niepełnosprawnym z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanym ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera. Dyrektor szkoły, nauczyciele i szkolni specjaliści na bieżąco współpracują ze sobą w celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia uczniowi niepełnosprawnemu, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Podejmują działania interwencyjne w sytuacjach negatywnych zachowań ucznia. Współdziałają z rodzicem chłopca i rekomendują potrzebę konsultacji psychiatrycznej dziecka.

11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: **nie dotyczy.**

12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.) **zaleceń nie wydano.**

Termin realizacji: **nie dotyczy**

St. WIZYTYSTY R

B. Górna

mgr Beata Górna

Gliwice, 19.11.2024

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4
44-105 Gliwice, ul. Obrońców Pokoju 4
Tel./Fax. (32) 279 33 92
REGON: 243567974 NIP: 969-161-05-61

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Dyrektor

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego

B. Włodarczyk

mgr Beata Włodarczyk

Gliwice, 19.11.2024

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4
44-105 Gliwice, ul. Obrońców Pokoju 4
Tel./Fax. (32) 279 33 92
REGON: 243567974 NIP: 969-161-05-61

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Dyrektor

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego

B. Włodarczyk

mgr Beata Włodarczyk

Gliwice, 19.11.2024

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4
44-105 Gliwice, ul. Obrońców Pokoju 4
Tel./Fax. (32) 279 33 92
REGON: 243567974 NIP: 969-161-05-61

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 15).

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolującego/ych